



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

326. An Immunitas Ecclesiastica extendatur ad omnia delicta? Ex p. 7. tr.
1. res. 11. aliàs 9.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

pacto praecedente ex parte sua contulerat; ut in materia de priuilegiis, latius traditum est. Quia generalis doctrina speciali ratione locum habet in hac materia exemptionis, tum quia, ut dicebam, quidquid in ea remittitur ex parte Ecclesiae, ordinarii liberaliter sine compensatione conceditur, tum maxime, quia in exemptione magis est attendendum bonum commune status Clericalis, quam illa conuentio cum temporali Princepe facta, quia necesse est, ut semper habeat illam conditionem tacite inclusam dummodo in praejudicium, aut vexationem, vel vi- lipedium status Clericalis non cedar, aut aliquando sequatur ex concordia. Intercedente ergo simili causa poterit reuocari, sine illa vero non poterit, saltem licet si tamen sit, existime factum tenere propter supremam spirituali potestatem Papae qua in se munii non potest. Hucusque P. Suarez.

9. Si igitur, ut satis probatum est Principes non possunt modis facere, restringere, aut limitare immunitatem Ecclesiasticam etiam originem ex eorum largitate habuisse, frustula, & male P. Rabardeus adducit leges Iustiniani, & aliorum talem immunitatem restringentes, & modis facientes; Nam illas esse nullas, & inutilias, ex supradictis manifeste patet. Et ita Bellarminus in *responsis ad duos libellos*, fol. 55, assertit hanc doctrinam P. Rabardei esse falsam, & reprobatam etiam ab Auctoribus, qui docuerunt immunitatem Ecclesiasticam esse de iure positivo Imperatorum; ut patet ex Lessio, Molina, & aliis communiter, quibus addit nouissime P. Gonzalez de lege Politica, lib. 3, cap. 3, num. 12. Vnde claudam hanc resolutionem verbis Io. Antonij de Saura *in voto Platonis de examine Propositionum*, cap. 9. vbi sic ait. Principibus licet reuocare prærogatiwas, immunitatis, & priuilegia Ecclesiæ concessa, si damnum aliquod ex continuatione, & conseruatione corundem priuilegiorum seculari politie contingat, doctrina est pernicioſissima. Ita ille, & ego. Et nota idem esse limitare, ac tollere, ut supra ex Manlio probatum est.

R. E S O L. CCCXXVI.

An Immunitas Ecclesiastica extendatur ad omnia delicta? Ex part. 7. tract. 1. Ref. 11. alias 9.

¶ 1. Negatiū responder Rabardeus, sest. 1. num. 2. & 3. fol. 16. ibi: in quibusdam causis suis concessam. Et fol. 19. Nisi illi in quibusdam causis, & causis. In fol. 18. assertit, Clericos naturali, au communi iure gentium in his quæ pertinent ad commodum, & tranquilliam regnum gubernacionem subditos esse Regibus, & Principibus secularibus, quorum tamen gratia, seu priuilegio ex aquitate, & pietate, quod liberius Deo seruiant a tributum penitentia, & aliis quibusdam communibus oneribus liberati sunt; inter quæ commumeratur exceptio a foro Iudicum, & Magistratum secularium, pro quibusdam causis Civilibus, & leuioribus delictis. Ita Rabardeus. Vnde fol. 28. assertit; Clericos Particidas, Falsarios, & aliis grauibus criminibus infamatos, a Iudicibus Laicis, abique degradatione, puniri.

2. Sed haec sententia pugnat directe contra Sacros Canones, & Concilia generalia; ut patet aperte in cap. cum non ab homine, de Indiciis, ibi: sine in furto, sine in homicidio, sine in perjurio, sine in alio crimen, &c. Et in cap. At si Clerici ead. sit, prius absoluere dicuntur, Clericos non solum non posse pro criminis a iudice seculari condemnari, verum etiam aucta coram tali iudice, etiam in eis Clericus cōvictus sit vel confessus, nihil ei nocere. Et ex illo textu, cum §.

Tom. 1 X.

sequenti, constat, tam maiora, quam minora Clericorum ad Ecclesiasticum iudicem pertinere. Et inc. Clerici, dicitur, Sacros Canones imitari leges generaliter statuentes, ut de omni etimine Clericus debat coram Ecclesiastico iudice conueniri. Denique in communi iure nulla talis exceptio invenitur, neque etiam consuetudine introduci potest, quæ legis vim habet, ut expressè dicitur in dicto cap. Clerici. Ergo non potest talis exceptio cum fundamento affirmari.

3. Hanc etiam sententiam probant sacra Concilia, & præcipue Lateranense sub Leone X. dum ait. Laicis nullam in Ecclesiasticas personas, potestatem attributam esse, idque iure tam Diuino, quam humano. Ita ibi. Si nulla Laicis: Ergo neque Imperatoribus, & Regibus, si nulla: ergo integrè, & perfectè Clerici exempti sunt. In Concilio Antisiodorensi, c. 35. sic habetur. Non licet Presbytero, aut Diacono, vel cuiuscumque Clericorum, de qualibet causa Concilium suum ad iudicem seculariem trahere. Si ergo Concilia determinant in qualibet causa Clericos esse exceptos a foro seculari, quomodo Rabardeus potest asserere Clericos esse liberos a foro Iudicum, & Magistratum secularium pro quibusdam causis Civilibus, & leuioribus delictis, non autem in delictis, ut ipse loquitur, num. 4. in fine fol. 26. quorum coercitio, & punitio spectat ad pacem, & tranquillitatem publicam conservandam, proindeque legibus publicis, & certis paenitentiis fini prohibita, siue communia sint, siue mixta, siue priuilegiata, lege ciuili, novo quasi priuilegio contra libertatem Clericis datum conualeſcent, quæ omnia aperte pugnant contra sacros Canones, ut vobis est, & sacra Concilia afferentia exemptionem Clericorum esse integrum, & absolutam a foro iudicium secularium. Quod etiam confirmatur contra P. Rabardeum ex Concilio Gallianis, ut patet in Concilio Turonensi, cap. 41. & in Concilio Matriconeſe 1. c. 7. in quibus Patres concedunt facultatem Iudicibus Lacis, ut possint iudicare aliqua delicta enormia Clericorum, licet postea Concilium Matriconeſe II. hanc facultatem reuocauerit. Ergo ex dictis Concilii Gallicani apparent, contra P. Rabardeum, indices Laicos non posse Clericos panite, etiam si corum delicta essent enormia; Quod Reges Hispaniarum declararunt, & confirmarunt in suis legibus, ut patet in 1. p. leg. 61. tit. 6.

4. Probat hæc opinio ratione, Nam si de Clericis posset Index Laicus in aliquibus criminibus cognoscere, vel esset propter eorum leuitatem, vel gravitatem: non primum; Nam leuiora peccata faciliter possunt per Ecclesiasticum Iudicem puniri, graviora vero Clericorum eo magis a Laicis tractanda non sunt, in modo neque cognosci si fieri posset, & possunt sufficienter per indices Ecclesiasticos puniri.

5. Procedit ergo regula adeo generaliter, ut neque etiam per modum reconventionis Clericus in criminalibus vocari possit ad iudicium secularium; idque denotant verba Text. in dicto cap. Qualiter, & quando de iudicio in illis verbis. Omnino prohibemus: Quæ omnem omnino causam comprehendunt. Et hanc sententiam tenet Valboa de Magroujeo, in lectionib. Salmaticensibus, tom. 2. ad cap. de Indiciis, n. 69. & seq. Et ante illum Gretser in *Confederationib. contra Theologos Venetos*, lib. 2. consider. 12. Dicasilius, lib. 2. de iust. tr. 1. dis. 4. dub. 9. n. 151. Thomas Vallascus in *Allegat. tom. 1. Allegat. 15. num. 4.* plures Doctores adducens, Gambacurta, de immun. lib. 7. cap. 14. n. 2. Bonacina tom. 2. dis. 10. quest. 2. par. 1. §. 1. n. 5. Maynardus de Prinil. *Eccles. part. 2. art. 17. num. 5.* Farinacius in *Praxi. quæst. 8. n. 19.* Suarez contra Regem Anglia lib. 4. c. 15. n. 9. Chartarius in *decisionib. criminal.* decif. 66. Z 3 num. 61.

Super hac
consuetudin
eum. 61. & alij communiter, firmantes regulam
generalē nempe Clericū non posse puniri à iudice
Laico pro quoēque grauiſſimo criminē, & acerbif
ſimo. Vnde ſciat P. Rabardeus, anno 1632, quendam
Miniftrum Regium, cum allegationem Granatæ Ty
ne Iup. in pis excuſſiſet, defendens conſuetudinem iudicandi
Clericos in quibusdam delictis enormib, à propria
dignitate detruit, sancta Inquisitionis censuram
ſubiicit, vñ gestatur Torreblanca in Practicabilib. iur.
ſpir. lib. 15. cap. 4. num. 7.

6. Refat modò respondere ad argumenta Rabar
dei, quæ in ſententia ſua conſimationem adduc
it; Et dū ait. Ex Panormitano in multis caſibus Cle
ricos priuatos eſſe priuilegio fori. Concedo. Quia Ca
nones id ſpecialiter permittunt eū circumſtantii ne
ceſſari, & in diſtis faciſ Canonibus exprefſis. Sed
neſcio quomodo ex hoc poſſit inferre. Rabardeus
Principes poſſe iurisdictionem in Clericos exercere
in aliis delictis, quæ ipſe ex legibus Imperatorum
enumerat, licet enormiſſima ſint, cum in ſacris Can
onibus minimè talia delicta inueniantur excepta. Sed
in trutina appédam diſtas leges Imperatorias, quas
Rabardeus in ſceniam producit: Et p̄im in fol. 30.
ex Codice Theodosiano, & Iuſtinianeo adducit le
gem, ex qua appetet, quod iudices Laici in Clericos
hæreticos, & apostatas animaduertere poſſunt; ſed
hoc eſt falluum: Nam Clerici hæretici, & apostata, &
ratione delicti, vtpote ſpiritualiſ, ſunt omnino exem
pti à foro laicali. Vnde notandum eſt, quod licet olim
Imperatores, circa hærelim, leges condididerint; vt
patet ex §. Si verò crimen. in Authen. de ſanctissimis Epi
ſcopis. Et ex l. 1. §. fin. C. de ſumma Trinit. Et l. Quicun
que. §. ultimo. C. de Hæreticis. Verūm hoc illis prohibe
tur iure Canonico ſub pena excommunicationis ipſo
facto incurrenda; vt patet ex cap. Vt inqūiſitionis Offi
cium. §. Prohibemus de Hæret. in 6. vbi dicitur: Prohibe
mus quoque diſcretiū, potestatibus, Dominis tem
poralibus, & Rectoribus, corūque Officialibus ſu
pradieti, ne ipſi de hoc criminē, cum merē ſit Eccle
ſiaſticum, quoquomodo cognofcant, vel iudi cent.
Idem patet ex Conſtitutione Iulij Tertij; licet à di
uerſis apud Pennam inter literas Apoſtolicas, vbi ex
communicatio reſeruat Papæ; Et afferunt etiam Si
manchas, Carbol. inſtit. tit. 36. num. 1. Caſt. lib. 1. de iuſta
Hæret. puni. cap. 23. Clarus in prall. crim. §. Hæretis. n.
4. Scaccia tral. de iudic. cauſarum, cap. 15. n. 2. & non
ſolū illis interdictur cognofceret de criminē Hæretis
principaliter, ſed etiam incidenter ex diſto cap. et
in qūiſtionis officium. §. prohibemus, verb. Quoquomodo.
Paris. lib. 4. confi. 2. num. 107. Nec Principes ſeculares
de criminē Hæretis poſſunt aliquid ſtatutē ex Parifiſ. num. 104. Boffio, tit. de Hæreticis, num. 13. & 14. & patet
ex cap. ſtatutum Ciaitatis. cap. Accuſatus, §. Sacerdotes de
Hæret. in 6. & cap. vlt. de immanit. Eccles. & cap. No
uerit. de ſent. excoſm. & cap. ut Inqūiſitionis. in princ.
de Hæret. in 6. & cap. Que in Ecclesiārum, de conſtitu
tionibus. cum crimen Hæretis fit merē Ecclesiasticum;
Et ido Principes ſeculares nihil de illo poſſunt ſta
tuere, ſed perinet ad iudices Ecclesiasticos. Fruſtra
igitur P. Rabardeus, fol. 24. adducit Authenticam, &
Clerici, Iuſtiniani Imperatoris, vt patet ex diſtis:
neque ſpectat ad Praefides Provincie. Non tamen
proprieſea negamus, quod Principes ſeculares non
poſſint aliis poenis etiam punire Hæreticos laicos,
præter eas, quæ iure Canonico imponuntur, dum
modo non ſint illis contraria: Nā poſſe alias poenas
imponere, affirmant Penna, in Director. Inqūiſ. p. 3.
g. 86. comm. 135. Decian. in tral. crim. lib. 5. cap. 25. n. 2.
Et ſi hoc vltimū veller tantum Rabardeus, libenter
illi concederet. Vnde Cæſar Caren in praxi S. Officij,
part. 2. tit. 3. §. 4. num. 13. ſatetur, Imperatores contra

Hæreticos, & Apoſtatas varias, legibus ſuis poenas
conſtituileſ; ſed addit: Leges illas latas fuſſe ab Im
peratoribus, non vi iudicibus, ſed vti protectoribus
Ecclesiæ. Vide Caſtrum Palauum, tom. 1. tral. 4. diſt. 8.
punt. 14. n. 3. Et ne deſerat P. Rabardeus recognoſce
re Andream Duallium, tral. de Rom. Pont. p. 3. q. 2. vbi
explicat, quo int̄ Imperatores olim in Hæreticos
animaduertiſſent.

7. Adducit, ſecondū, Rabardeus ibidem Leges
Arcadij, & Honori, in quibus ipſi propter aliqua
crimina mandant Cæſario, & Eutichiano, vt Clericos
eos ex ciuitatibus pellant extorsione. Sed hoc Princi
pibus non eſſe licitum, ego ſapius fitmavi, vt patet
in p. 1. tral. 2. ref. 18. & part. 3. tral. 1. ref. 5. Verūm hic
non grauior apponere auctoritatē ſcriptoris Galli
ex Societate. Audit igitur Rabardeus, quid ſentiat
Stephanus Baunius, in Theol. mor. part. 1. tral. 11. q. 37.
dub. 11. vbi ſic ait: Dico laico Principi, perniciſum
non eſſe delinquentes Clericos exilio plectere, aut
emissione ē Regno. Ratio eſt, quod poena exilio im
ponenda ſit à ſuperiore delinquentis, non ab alio, cum
enim Principi diſcretionē ē Regno imperanti, reum
obſequi oporteat, nec obſequia noſtra alteri ſint,
quam ſuperiori debita, conſequens eſt, in eo potesta
tem, ac iurisdictionem exigi, qui ejectum ciuem ex
virbe, ob peccata, ablegit in exilium. Sed ea earent
in Clericos Laici; ergo, &c.

8. Deinde quam indecorum eſt, ac turpe, vt
qui homines iudicium dare debent, in ſeculariſ, iij. ab
illis, hoc eſt parentes a filiis iudicentur, ac pu
niantur: quo quid potest eſſe à recta ratione diſcre
tus? accideret id vero ſi Principi laico, aut eius
Magistratui eſſet capituli poena, aut exilio animadu
ertere in Clericos. Maneat ergo, quod in conclu
ſione poſitum, ac auctoritate praefatissimum hor
um ſumatum, Clericos facios eſſe, vt in vita,
& fortunis, ſic in domo ſolōque patrio, hædi non po
ſe ſine criminē, quare ne ad illud communitatum
exilio cogi poſſe. Obiſſies, debent Clerici, vt ciues
patere Principi in re iusta, quæque ad commune
bonum pertinet: ergo, & puniri poena ab eo contra
delinquentes poſita, ſi quid eos admittere con
tingit, quo eius bono, comodiſque adverſetur.
Neganda eſt conſequencia: cauſa eft: quod ad pri
mum Princeps potestate ſit praeditus ſufficienti, &
idonea, non ad alterum, eo quod ſint Clerici ab
eius potestate coercitiū exempti, per Pontificum
privilegia, Alexandri III. in cap. & ſi Clerici 4. &
Luc. I II. in cap. Clerici, 8. de iudicis. Obiſſies ſe
cundū. Si expelli Regno Clerici nequeunt à Prince
pice, per viam iurisdictionis contentioſa, & iudi
cialis, (vt aiunt) quid impedit hunc in eos animad
uertere, vt ſolent patres in filios, Domini in ser
uos: at in iure Dominorum eſt; ac patrum, filios,
ac ſeruos, quamlibet Clericos exturbare domo, ſi
pacem ciuiſ, ac tranquillitatem violent, aut quidpiam
aliad ſimile peccent, quo eorum in ſe iuſtam offenſio
nem ſubeant: Ergo & Principi ſimiliter licebit; Cle
ricos immorigeros, aut peccati convictos, Regno
extrudere, & ad exulandum cogere. Maior eft negan
da, quod enim Clerici, qui operas suas locant alteri,
ab eo poſſint manumitti, filii à patre paterna domo
excludi, cauſa eft hæc; inter plurimas nō vltima, quod
iūs non habeant commorandi, Clericus apud Dom
inum, qui ſibi cum ad rerum ſuaurum curam delegeit, ſi
lius apud patrem, iſi quandiu, & quanto tempore eis
erit placitum, quod in Episcopis, & Clericis non ha
bet locū, respectu Princepum, cum enim ab eis, co
rūque opera, non adhucantur in Ecclesia ad eius
ministeria, ſed a Papa, qui eos Beneficiis, ac Animaſ
Curæ preficit, iūs habent ea retinendi, ac in iis com
morandi,

Quoad hoc
lege ſupra
doctrinam
Ref. 193. &
194. & in
194. & in
rom. 5. tit. 12.
Ref. 3. in fin.

De Immunit. Eccl. Resol. CCCXXVII. 271

morandi, si volent, dum vincent; Quare à Principibus iis exiit, aut ab eis expelli non possunt, ut pote constituti à Papa ad eorum regimen, cuius voluntati aduersari illi, nec possunt, nec debent. Huc sive Pater Baunius.

9. Notandum est tamen hic obiter pro sententia P. Rabardei non facere Doctores aliquos Hispanos, afferentes, in Hispania esse in praxi expulsum Clericorum, & Episcoporum turbantium iurisdictionem Regiam. Nam Doctores Hispani afferunt, Principes hoc efficeri non posse auctoritatem, & per viam iurisdictionis contentiosam, ut perperam vult P. Rabardeus, sed defensum, per viam iurisdictionis economicam, licet ego cum Baunio, & aliis hanc distinctionem chimericam existimem, quidquid nouissimum nominatum contra me afferant Petrus Gonzales, de lege Politica, lib. 1. c. 10. & Dominus meus Larrea in Allegata fiscal, part. 1. allegat. 64. n. 16. & parum modeste Salgadus de retent. Bull. part. 1. cap. 3. d. 7. num. 68. quibus addo Solorzani de Indiarum iure, tom. 2. lib. 3. cap. 27. num. 3. 4. & seq. Quorum sententia nostris temporibus reprobata fuit in causa D. Antonij Nuseo Episcopi Algarensis. Et idem sacra Cardinalium Congregatio ad id specialiter deputata per sanctissimum D.N. Vocabulum VIII. die 9. Aprilis 1641. & die 1. Octobris eodem anno declarauit ministros Regios Regni Sardiniae violasse libertatem Ecclesiasticanam, & in censuras incidiisse, occupando temporalitates dicti Episcopi, & illum è Regno expellendo. Vnde postea anno 1642, die 11. Iunij sacra Congregatio Indicis in decreto particulari publicauit, & apposuit inter Authoribus res prohibitos Ioan. Lopez de Babylo, qui ex principiis, & rationibus adductis, ubi supra à Petro Gonzales, & aliis Doctribus Hispaniae, conatus est defendere in quadam allegatione Ministros Regni Sardiniae potuisse expellere è Regno, & occupare temporalitates supradicti Episcopi. Videat modò P. Rabardeus, à fortiori, si poterat, vel debebat docere, Principibus Laicis competere iurisdictionem, & auctoritatem expellendi Episcopos, & Ecclesiasticos è Regnis, in quibusdam delictis.

R E S O L . C C C X X V I I .

An Clericus propter crimen lae Majestatis subiicitur seculari Magistratu?

Et an si Clericus fundum à seculari teneret, possit ratio ne delicti etiam criminis lae Majestatis personaliter disstringi?

Et quid de Clericis perduellibus? Ex part. 7. tract. 1. Ref. 12. alias 10.

Affirmatiū responder Rabard. se. 2. num. 8. fol. 42. vbi sic ait: Ludovicus XIII. erga Sanctam Sedem obseruantiam percommode nuper ostendit, accidit enim quod cum nonnulli Episcopi Francie, de machinata contra Regem, & communem Regni tranquillitatem rebellione accusati fuissent; Rex qui Maiorum suorum exemplo poterat illos pro crimen lae Majestatis, lege regia in ius vocare, literas à Sanctissimo Dom. N. Urbano Papa VIII. Postulauit ad alios sapientissimos Episcopos datas, quod mallerat his, quā à Magistris, & iudicibus Laicis, sua auctoritate hanc causam examinari, & iudicari. Et num. 6. fol. 34. sic ait. Cum agitur de crimen lae Majestatis Rex decernit quoniamque, nullo excepto cuiuscumque status, qualitatibus, conditionis, vel dignitatis existant, qui nouent alios quidpiam conspirare, machinari, vel attentare contra Regem, Reginas, aut filios Regum;

contra statum, & publicam quietem, debere hoc deferre quamprimum ad Regem, vel Magistratus Regios in principiis, in quibus existunt, alioquin illos ut Principes & primos autores criminis esse puniendos, quod de ultimo mortis supplicio debet intelligi. Index vero Ecclesiasticus non potest hanc pœnae iudicio suo decerner aduersus Clericos huius criminis autores vel consciens; Itaque restat hanc causam apud Regios Magistratus diudicandam. Ita Rabardeus.

2. Sed resolutionem huius questionis, aliqui putant pendere ex illa, An Clericus rebellis in suum Principem dicatur committere crimen lae Majestatis.

3. Sed vi verum fatear, difficultas haec videtur mihi impertinens ad nostrum questionum; nam etiam dabo, quod Clericus dicatur committere crimen lae Majestatis, adhuc tamen dicendum est, non ex hoc subiecti iurisdictioni Principis laici, ut per illum ratione talis delicti puniri possit, ut perperam voluit Rabardeus: quia nullus textus in iure Canonico appetat ex quo Principibus laicis tribuatur in hoc crimine, contra Clericos aliqua iurisdictione, sed ut supra satis probatum est & patet ex cap. cum non ab homine de iudiciis, & aliis iuribus, Clericus Principis laici iurisdictione, & punitioni minime subiectus est etiam pro quocumque acerbissimo, & enormissimo crimen. Ergo neque in crimen lae Majestatis. Et ita hanc sententiam firmat ex multis Farinacius quæst. 8. nn. 28. & seq. Bernardus Iustus in Defens. lib. Eccles. fol. 30. Martinus Magerus de Advocacia armata cap. 17. num. 186. & 187. Castaldus de Imperatore quæst. 101. num. 10. Solorzani de Indiarum iure tom. 2. lib. 4. cap. 27. num. 10. Valenzuela contra Venetos part. 4. à num. 10.1. Torreblanca in Præst. iur. Eccles. lib. 15. cap. 4. num. 2. Thomas Michæl in Conclusionibus Theorico-Practicis, de iuris dict. concl. 95. littera B. Stephanus Barberius in confutationibus contra M. Fulgentium. part. 4. num. 65. & 66. Maynaldus, de privileg. Eccles. part. 2. art. 17. num. 6. Martha de iuris part. 4. Centur. 2. cas. 133. per totum Beltran. de Gueuata in Propugnaculo innum. Eccl. affer. 1. §. 7. num. 6. & alij penes ipsos, quibus addo Doctores, quos citauit in p. 1. tr. 2. Ref. 19. sed que hic est audiat Rabardeus, virum doctum ex sua Societate, & Ref. 53. & in Ref. 54. & in Ref. 55. & in Ref. 56. & in Ref. 57. & in Ref. 58. Nam cum iste Pseudotheologus argumetaretur [Nel Ref. 74. delitto di lae Maestà, i Principi castigano sempre i S. Quienad. Chierici; danque non sono i Chierici esenti, de modum. & §. Nec etiam, & vide etiam doctrinam di iure Diuino] sic respondet Bastidia. [Non penso riferire a questo argomento con citar à fra Paolo precedentis Ref. 59. tal questione, resoluono il contrario; & con grauissim fundimenti prouano, che ne anche in tal forte di delitti possono i Principi castigar i Chierici. Bastarebbe per conferderlo, e prouar la falsità di questa sua viuissale propositione, ridurre à memoria l'aktion del Re Filippo secundo, del quale sappiamo tutti, che dimandò special breve da sua santità per castigar gli Ecclesiastici pattecipanti nella ribellione di Portogallo. Et nell'attione tanto pubblica in Spagna del Paticcieto di Magistral, che volse fingeri il Re Sebastiano, non permise sua Maestà, che si procedesse contra le persone Ecclesiastiche, che vi tennero mano, da altro Giudice, che Ecclesiastico, eletto per quest'effetto dal Nunzio di sua Santità. Et nella ribellione, che gl'anni addietro si scorse in Catanzaro, non procedette il Giudice secolare contro gl'Ecclesiastici complici della congiura, perche volle sua Maesta Catholica imitar in questo, come fa nell'altre cose lessempio di suo Padre. Onde Fra Paolo presupponne il falso, mentre dice